

Tamathali za Semi Kutoka Katika Ndoa

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Mwa. 2:23–25, Efe. 5:29–32, Eze. 16:4–14, Ufu. 18:1–4, Mwa. 24:1–4, Ufu. 19:1–9.

Fungu la Kukariri: “Naye akaniambia, ‘Andika, Heri walioalikwa karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo.’ ‘Akaniambia, Maneno haya ni maneno ya kweli ya Mungu’” (Ufunuo 19:9).

Biblia imejaa visa vya upendo vyenye mvuto vinavyofunua vipengele vya wokovu na upendo wa Mungu kwa watu Wake. Uhusiano wa karibu zaidi, ndoa, unathibitika kuwa shule ambapo, tukiruhusu kupitia uzoefu wake jinsi Mungu alivyokusudia, tunaweza kugundua masomo ya kina kuhusu upendo Wake kwetu, kuhusu uhusiano wetu Naye na kuhusu umbali aliokwenda ili kutukomboia.

Dhana za kisasa kuhusu upendo na ndoa zimepotosha uwezo wetu wa kutambua vyema kile ambacho Mungu anajaribu kutufundisha kupitia agano la ndoa. Ingawa hali ya mwanadamu ya dhambi imepotosha sana ndoa (na karibu vitu vingine vyote), ndoa bado inaweza kuwa njia yenye mvuto ya kufunua ukweli, hasa ukweli wa kiunabii. Zaidi ya kutufanya tuwe na furaha, ndoa inapaswa kuwa shule ambapo tunajifunza mambo ya kina kuhusu sisi wenyewe na uhusiano wetu na Mungu.

Juma hili tutachunguza njia mbalimbali ambazo Neno la Mungu linazungumzia ndoa, nzuri na mbaya. Kisha tunaweza kujifunza kutokana na mifano hii ili kuelewa vizuri zaidi jinsi Mungu anavyohusiana na watu Wake, hata wanapokosea, na tunaweza kujifunza kweli fulani kuhusu upendo Wake zinazoweza kutusaidia kufahamu vyema matukio ya siku za mwisho.

*Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Aprili 19.

Mwili Mmoja

Sitiari chache za kibiblia zinakazia uhusiano wa karibu sana Mungu anaotamani kuwa nao na wanadamu zaidi ya ile ya ndoa. Sitiari hii inatumika mara kwa mara katika masimulizi ya Biblia—na inajitokeza kwa wazi sana katika Ufunuo—kiasi kwamba ni muhimu kwa wanafunzi wa Biblia kufahamu kile Mungu anachomaanisha anapoitumia katika Neno.

Soma Mwanzo 2:23–25 na Waefeso 5:29–32. Ni kwa njia zipi ndoa ya kibinadamu inaakisi uhusiano wa Kristo na wanadamu?

Katika tukio ambapo Yesu alikuwa akizungumza na Mafarisayo, alinukuu simulizi la Mwanzo juu ya ndoa ya Adamu na Hawa, ambapo Mafarisayo waliuliza swali haraka, “Jinsi gani basi Musa aliamuru kumpa hati ya talaka, na kumwacha?” (*Mt. 19:7*).

Musa, kwa hakika, alichukuliwa kama nabii mwasisi wa taifa. Hebu fikiria kumhoji Mwanzilishi wa taasisi ya ndoa wakimtega kwa kumtumia nabii Wake mwenyewe. Mbinu yao hiyo ndiyo hasa waliyokuwa wakiitumia kwa Yesu: mara nyingi walijaribu kuthibitisha kwamba mafundisho Yake yalihilafiana na Maandiko.

Ndoa ya maisha yote, yenye uaminifu ilikuwa ndiyo mpango mkamilifu uliowekwa na Mungu wakati wa kuanzishwa kwa jamii ya wanadamu. Wanadamu walioanguka, cha kusikitisha, waliharibu zawadi hii ya msingi kutoka kwa Mungu.

Yumkini, kwa kuzingatia umuhimu ambao Maandiko yanaipatia ndoa, si nasibu kwamba taasisi hii daima imekuwa ikishambuliwa bila huruma. Pamoja na Sabato, ni mojawapo ya zawadi mbili tulizopewa katika Bustani ya Edeni, na zote mbili zilikusudiwa kudhihirisha shauku ya Mungu ya kuwa na uhusiano wa karibu na viumbe Wake.

Ndoa, muunganiko wa karibu wa watu wawili wasio wakamilifu, daima utasababisha mvutano. Ndoa kati ya kanisa na Kristo ni muunganiko wa Mwokozi mkamilifu na bibi-arusi asiye mkamilifu. Hata hivyo, tunaweza kujifunza kuhusu upendo wa Mungu kutokana na kile ambacho ndoa nzuri hutoa.

Zifuatazo ni kanuni tatu za ndoa. Kwanza, msamehe mwenzi wako, hata kama hastahili, kama vile Kristo anavyotusamehe, hata kama hatustahili. Pili, mkubali mwenzi wako, udhaifu wake na yote, kama Kristo anavyotukubali sisi, udhaifu wetu na yote. Tatu, kama vile Kristo alivyotutanguliza, mtangulize mwenzi wako. Kanuni zote hizi tatu zenye msingi wake katika injili zinawezaje kutusaidia siyo tu kuelewa jinsi Mungu anavyohusiana nasi bali pia kusaidia ndoa yoyote?

Bibi-arusi Mzuri

Ezekieli 16 inatuonesha taswira ya kushangaza ya jinsi Mungu anavyowajali watu Wake. Analielezea taifa la Israeli kama mtoto mchanga aliyetupwa, aliyeachwa uwandani ili afe. Anampeleka nyumbani, anamsafisha na, anapokuwa mtu mzima kabisa, anamuoa. Ni taswira yenye mvuto mkubwa ya ndoa isiyoelekea kutokea.

Soma Ezekieli 16:4–14. Maelezo kuhusu kuinuliwa kwa bibi-arusi huyu yanatufundisha nini kuhusu makusudi ya Mungu kwetu?

Mungu alimwaambia Israeli kwamba chini ya utunzaji Wake, alikua na kuwa “ ‘mzuri mno’ ” (Eze. 16:13). Mungu alipompata kwa mara ya kwanza, hakuna aliyemwona kuwa ni mzuri; alikuwa mtoto aliyekataliwa miongoni mwa watoto wengine, aliyetupwa kwa matarajio kwamba angekufa. Lakini Mungu alipojielekeza kushughulika naye, akawa mzuri zaidi, hadi sifa zake zikaenea katika mataifa. Katika siku za kwanza za wafalme wa Waebrania, chini ya Daudi na Sulemani, hii ilikuwa kweli hasa. Malkia wa Sheba hata alifunga safari maalum ili kujionea fahari ya Israeli!

Uzuri wote wa Israeli, hata hivyo, ulikuwa zawadi ya Mungu. Alikuwa mzuri—sifa zake zikaenea katika mataifa—hasa kwa sababu alikuwa bibi-arusi Wake. Mungu anasema kwamba uzuri wake “ ‘ulikuwa mkamilifu, kwa sababu ya utukufu wangu’ ” (Eze. 16:14).

Hii ni mada inayojirudiarudia katika Biblia: Bibi-arusi wa Mungu ni mzuri, si kwa sababu ya jambo lolote alilofanya bali kwa sababu Mungu amemwaga fadhila Yake juu yake na kumfanya kuwa hivyo. Vivyo hivyo, waumini wanaonekana wazuri kwa makadirio ya mbinguni si kwa sababu ya jambo lolote tulilofanya ili kuupata bali kwa ajili ya fadhila ya Mungu, wokovu aliotupatia kwa wingi. Sisi ni wazuri kwa sababu tumefunikwa na haki yake, “haki ya Mungu” Mwenyewe (2 Kor. 5:21). Hata hivyo, yote yalikuwa mazuri mpaka aya inayofuata katika Ezekieli: “ ‘Lakini uliutumainia uzuri wako, ukafanya mambo ya kikahaba kwa sababu ya sifa zako, ukamwaga mambo yako ya kikahaba juu ya kila mtu aliyepita; ulikuwa wake,’ ” (Eze. 16:15).

Tulumbwa ili kuakisi wema na utukufu wa Mungu. Viumbe wa Mungu wanapodhani kwamba uzuri walio nao ni wao wenyewe, thamani ya uzuri huo inapungua na taabu inangojewa.

Kuna hatari gani kwa sisi kuutumainia “uzuri wetu wenyewe”? Yaani, tunawezaje kufikiri kwamba kuna chochote kwetu sisi wenyewe kinachofanya tufae kwa Mungu au kutufanya tustahili upendo Wake? Tunawezaje kujilinda daima dhidi ya kiburi cha kiroho?

Mke Kahaba wa Hosea

Ombi la Mungu kwa nabii Hosea linaweza kuwa mojawapo ya kazi za ajabu zaidi kuwahi kupewa mmoja wa watumishi Wake: kuoia kahaba— kwa kukusudia! Lakini Mungu alikuwa akimtumia Hosea ili kutusaidia kuelewa, kwa mtazamo Wake mwenyewe, maumivu ya dhambi na uasi wa mwanadamu. Mungu kwa upendo alikuwa amemchagua mke, Israeli, ambaye alivunja uaminifu wa ndoa tena na tena, lakini, cha kushangaza sana, alimtwaa tena na kumrejesha.

Linganisha Hosea 1:2; Hosea 3:1; Ufunuo 17:1, 2; na Ufunuo 18:1–4. Ukahaba unaotajwa hapa ni upi? Kanisa la Kikristo linaweza kujifunza masomo gani kutokana na kisa cha Hosea? Ni kwa njia gani kanisa limerudia dhambi za Agano la Kale?

Biblia inafunua kwamba makosa ya Israeli katika Agano la Kale yangerudiwa kwa kiasi kikubwa na kanisa la Kristo la Agano Jipya. Watu wa Mungu wa agano walipotoka sana kabla ya uhamisho wao, wakileta desturi za ibada ya sanamu ya mataifa jirani katika taifa la Mungu la agano. Mapema katika karne ya nne, kanisa la Kikristo, likiona faida inayoweza kuwepo, lilijipendekeza kwa mfalme wa Rumi, Konstantino na kumwalika aanze kutatua migogoro ya kanisa. Katika kila kisa, watu wa Mungu walitangatanga nje ya uhusiano wao Naye ili kupata “ufumbuzi” wa matatizo yaliyojitokeza.

Uchaguzi wa Mungu wa maneno unafanya ionekane dhahiri kwamba hajaribu tu kutuonesha kile tulichokosea bali jinsi kinavyomfanya ajisikie. Wale ambao wamesalitiwa na wenzi wao wanaweza kuanza kuelewa hisia za uharibifu ambao kukosa kwetu uaminifu kwa Kristo kunaweza kuchochea katika nyua za mbinguni. Huenda sehemu ya kushangaza zaidi ya kisa cha Hosea ni umbali aliofika nabii ili kumkomboa mke wake mkaidi.

Tunapoonza kilio cha mwisho kwa jamii ya wanadamu, kuwaita watu wa Mungu kutoka Babeli, inafaa kuona kwamba anawaita watu Wake mwenyewe na si wageni. Anawajua kwa karibu. Anawapenda. Na kadiri dunia inapoelekea saa yake mbaya zaidi, bado analipa bei ya ukombozi ambayo aliilipa ili kutununua tena kwa damu Yake mwenyewe. Msalaba wa Kristo, zaidi ya kitu kingine chochote, unapaswa kutuonesha jinsi Bwana anavyotaka kuwaokoa watu Wake wakaidi.

Ni njia zipi leo ambazo kanisa lolote, hata letu wenyewe, linaweza kuwa linafanya uasherati wa kiroho?

Isaka na Rebeka

Ibrahimu alipokuwa mzee na bila shaka akifikiria juu ya ahadi alizopewa na Mungu kuhusu uzao wake (*tazama Mwa. 15:5*), alimpa mtumishi wake mkubwa na aliyeaminiwa sana kazi nzito.

Soma Mwanzo 24:1–4. Kwa nini ilikuwa muhimu sana kwa Ibrahimu kwamba mwanawe asioe “katika binti za Wakanaani” (Mwa. 24:3)?

Haidhuru usia wake uonekana kuwa wa kipekee kiasi gani, suala la Ibrahimu lilikuwa la kiroho, si la kikabila; lilikuwa la kiteolojia, si la kitaifa. Ibrahimu alijua vizuri sana upotovu wa kimaadili wa desturi za kidini za Wakanaani, kando ya ibada yao ya miungu ya uongo, na alijua jinsi ambavyo ingekuwa rahisi kwa mwanawe kuanguka katika desturi hizo kama angeoa miongoni mwao.

Kwa hakika, kisa cha Israeli ya kale, na hata cha kanisa la Kikristo kwa karne nyingi, kimekuwa kisa ambacho watu wa Mungu—ambao walipaswa kuushuhudia ulimwengu—walihusika badala yake katika ulimwengu na katika mafundisho yake ya uongo na imani za kidini. Huenda mfano mkubwa wa uhalisi huu wa kusikitisha umekuwa kuanzishwa kwa Jumapili, siku ya kipagani ya jua, badala ya Sabato ya siku ya saba ya Biblia, ukweli ambao utakuwa na dhima kubwa katika siku za mwisho.

Soma Mwanzo 24:57–67. Ni masomo gani tunaweza kupata kuhusu Kristo na kanisa Lake kutokana na maelezo fulani tunayoyapata katika kisa hiki? Kuna nini cha kujifunza, kwa mfano, kuhusu hali yetu iliyoanguka kutokana na ukweli kwamba Rebeka alikuwa jamaa wa mbali, aliyetengwa na Isaka?

Bila shaka tunao uhusiano na Mwumbaji wetu, kwa kuwa kwa asili tuliumbwa kwa mfano Wake. Tumetenganishwa naye kwa dhambi, walakini, bado tunachukuliwa kuwa bibi-arusi sahihi Kwake, ingawa kupitia chaguzi zetu tunaweza kuifanya ndoa kuwa na misukosuko zaidi kuliko inavyotakiwa kuwa.

Ndiyo, Mungu anatupenda, bibi-arusi Wake, zaidi ya tunavyompenda. Ni chaguzi zipi tunazoweza kufanya—na tunazopaswa kufanya—kila siku ambazo zinaweza kuimarisha upendo wetu kwa Mungu? Wakati huohuo, ni chaguzi zipi zitafifisha tu upendo wetu?

Kahaba Ahukumiwa

Soma Ufunuo 19:1–9. Mambo mawili yanaadhimishwa kwa wakati mmoja: mwisho wa kahaba na ndoa ya Kristo na bibi arusi Wake. Inawezekanaje kwamba matukio yote mawili kwa hakika ni udhihirisho wa tabia ya Mungu ya haki na upendo kwa wakati mmoja?

Kukosa uaminifu kunaambatana na gharama iletayo maumivu makali. Kuvunjika kwa uhusiano kunaathiri maisha ya watoto na watu wengine. Hata mwanandoa mwenye subira zaidi kati ya wanandoa waliokosewa anaweza hatimaye kugundua kwamba kuna wakati ambao haiwezekani tena kufanya uamuzi tofauti, ambapo ndoa haiwezi kurekebisha tena. Wakati ulimwengu wetu unafikia mahali ambapo mioyo imekuwa migumu sana kiasi kwamba hakutakuwa na toba tena, hakuna haja katika kuendeleza historia na kuruhusu mateso yasiyoweza kudhibitiwa ya dhambi kuendelea. Ingawa kuna huzuni juu ya waliopotea, wale walioteseka chini ya ulimwengu huu uliojaa dhambi wanaweza kusherehekea kwamba hatimaye yamekwisha—na kwamba ulimwengu unarejeshwa kwa namna Mungu alivyokusudia awali. Wakati huu hakutakuwa na kumwacha Mungu, kwa sababu tumejifunza, kwa njia ngumu, kwamba Mungu alikuwa sahihi kuhusu uharibifu unaotokana na kujitenga Naye.

Soma Ufunuo 21:1–4. Taswira ya ndoa hapa ina maana gani, na kwa nini imejaa tumaini na ahadi? Uhakika wetu wa tumaini lililotolewa katika aya hizi ni upi?

“Ndoa, muungano wa maisha, ni ishara ya muungano kati ya Kristo na kanisa Lake. Roho ambayo Kristo anadhihirisha kwa kanisa ndiyo roho ambayo mume na mke wanapaswa kudhihirisha kila mmoja kwa mwenzake.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, vol. 7, uk. 46.

Kristo alipatwa na maumivu yasiyoelezeka wakati jamii ya wanadamu ilipomkataa na kuipatia miungu mingine upendo ambao ni Wake. Walakini, hata hivyo, alijitoa kwa ajili yetu, akilipia Yeye mwenyewe kukosa kwetu uaminifu na uzinzi wetu ili kwamba, tukitubu na kuviacha, tupate ahadi ya uzima wa milele.

Soma 1 Petro 1:18, 19. Tunaambiwa nini katika aya hizi kinachotupatia uhakika wa mwisho unaoelezwa katika Ufunuo 21:1–4?

Jifunze Zaidi: Soma Yohana 2:1–11, Mathayo 22:1–14, 2 Wakorintho 11:1–5 na Mathayo 25:1–13.

Mara tu unapotambua ni kiasi gani cha habari kinapatikana katika sehemu nyingine ya Biblia ili kukusaidia kupanua uelewa wako wa unabii, unaweza kujaribiwa kukitumia kupita kiasi. Kwa karne nyingi, Wakristo wengine wamesisitiza ishara na taswira vinavyopatikana katika visa vya Biblia hadi kufikia hatua ambapo kwa wazi wanaanza kuchukulia masimulizi ya kihistoria kama hekaya. Wakati ambapo tabaka za maana zinapatikana karibu kila mahali katika Maandiko, ni lazima tukumbuke daima kwamba Mungu ana namna ya kuchukua matukio halisi ambayo yanahusisha watu halisi na kuyatumia kutufundisha mambo yanayohusu kushughulika Kwake kwa baadaye na kanisa.

Kwa mfano, karamu ya arusi huko Kana inaweza kutoa umaizi juu ya sitiari ya ndoa inayotumiwa na unabii, lakini arusi ilikuwa tukio halisi. “Neno la Kristo liliwakirimia kiasi cha kutosheleza karamuni. Hivyo wingi wa neema Yake hutolewa kuondoa uovu wa wanadamu na kufanya upya na kuitegemeza nafsi.”—Ellen G. White, *Tumaini la Vizazi Vyote*, uk. 127.

Au, kama anavyoandika hapa: “Bwana MUNGU hatafanya neno lo lote, bila kuwafunulia watumishi wake manabii siri yake.” Wakati ambapo “mambo ya siri ni ya Bwana, Mungu wetu; lakini mambo yaliyofunuliwa ni yetu sisi na watoto wetu milele, ili tuyafanye maneno yote ya sheria hii.” *Amosi 3:7; Kumbukumbu la Torati 29:29*. Mungu ametufunulia haya mambo na baraka Yake itadhihirika kwa kusoma maandiko ya kiunabii kwa maombi na kwa unyenyekevu.”—*Tumaini la Vizazi Vyote, Sehemu ya Kwanza*, uk. 208.

Maswali ya Kujadili:

① Soma Yohana 2:1–11. Vipo vipengele vingi katika Injili ya Yohana vinavyoashiria kazi ya Kristo ya wakati ujao, na wafafanuzi wameona namna ya makusudi ambayo Yohana anawapeleka mbele wasomaji wake kwenye Msalaba. Ni wapi unaona vipengele mbalimbali vya tabia ya Kristo na ufalme ujao vikidhihirishwa katika kisa hiki? Inatufundisha nini kuhusu mpango wa wokovu, au kuhusu karamu kuu ya arusi iliyoahidiwa kwa Mwana wa Mungu?

② Mfano wa wanawali kumi unajulikana sana na unapendwa sana na wanafunzi wa Biblia. Kisa hiki muhimu kinatufundisha nini kuhusu matukio ya siku za mwisho? Je, ni muhimu kwamba bwana arusi amekawia? Ni masomo gani ambayo mfano huu unaweza kufundisha kuhusu mahusiano yetu binafsi na Kristo dhidi ya jinsi Kristo anavyohusiana na kanisa kwa pamoja?

③ Fikiria juu ya desturi za uongo zilizoingia katika Ukristo kutoka nje ya imani. Kando na ile iliyo dhahiri, Jumapili, kinyume na Sabato ya Biblia, ni imani zipi zingine za uongo zimeingia? Zimeingiaje, na tunaweza kufanya nini si tu kujilinda dhidi yake bali kuwasaidia wengine waone jinsi zilivyo hasa? Ni kwa njia gani ujumbe wa malaika watatu ni jaribio la kufanya hivyo hasa, kusaidia watu kuona imani za uongo zilizoingia katika imani?